

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Β'

Παρασκευή 19 Μαρτίου 2004 (πρωί)

Αθήνα, σήμερα στις 19 Μαρτίου 2004, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11.34' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου της Βουλής της προηγούμενης βούλευτικής περιόδου κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ.**

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 18 Μαρτίου 2004 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Α' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 18 Μαρτίου 2004.)

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο συνάδελφος κ. Σταύρος Δήμας με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής υπέβαλε την παραίτησή του από το βουλευτικό αξίωμα.

Η επιστολή του κυρίου συναδέλφου θα καταχωριστεί στα Πρακτικά.

(Η επιστολή του κ. Δήμα έχει ως εξής:

«Αθήνα, 18 Μαρτίου 2004
Προς: τον Πρόεδρο της Βουλής
των Ελλήνων

Κύριε Πρόεδρε,

Σας υποβάλλω την παραίτησή μου από το αξίωμα του Βουλευτή.

Με τιμή¹
Σταύρος Δήμας»)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα προβούμε στην ορκωμοσία της συναδέλφου κ. Αθηνάς Κόρκα-Κώνστα.

Καλείται η Βουλευτής κ. Αθηνά Κόρκα-Κώνστα να προσέλθει και να δώσει το νενομισμένο όρκο ενώπιον του εκπροσώπου της Εκκλησίας.

(Στο σημείο αυτό προσέρχεται η Βουλευτής κ. Αθηνά Κόρκα-Κώνστα και δίνει τον παρακάτω όρκο:

«Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας να είμαι πιστή στην Πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα, να υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου.»)

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Άξια, άξια!

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Άξια, άξια!

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συγχαρητήρια και σας εύχομαι καλή θητεία!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Μοναδικό αντικείμενο της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι η εκλογή Προέδρου του Σώματος.

Κατά τη σημερινή συνεδρίαση προσωρινοί Γραμματείς είναι οι Βουλευτές, οι οποίοι εκλήθησαν στη χθεσινή συνεδρίαση. Πρακτικαλούνται όμως να παραμείνουν στις θέσεις τους γιατί τις θέσεις στο Προεδρείο θα καταλάβουν οι επί του καταλόγου συνάδελφοι.

Σας έχει διανεμηθεί ένα ψηφοδέλτιο με το όνομα της προτεινόμενης για το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής καθώς και ένα λευκό ψηφοδέλτιο.

Καλούνται επί του καταλόγου οι Βουλευτές κύριοι Χρήστος Ζώης από τη Νέα Δημοκρατία και Νικόλαος Σαλαγιάννης από το ΠΑΣΟΚ.

Επί της ψηφοδόχου καλούνται ο κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσώπης από τη Νέα Δημοκρατία και ο κ. Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος από το ΠΑΣΟΚ.

Ος επικεφαλής της τριμελούς εφορευτικής επιτροπής καλείται ο κ. Κωνσταντίνος Τσιπλάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κατάλογος εκφωνείται αρχής γενομένης από τους Βουλευτές Επικρατείας. Ακολουθεί η ανάγνωση με αλφαριθμητική σειρά των εκλογικών περιφερειών της χώρας. Η δε εκφώνηση των ονομάτων των συναδέλφων γίνεται με την τάξη της εκλογής. Οι ακούοντες το όνομά τους, προσέρχονται στην ψηφοδόχο και ρίχνουν το ψηφοδέλτιο. Έχουν διανεμηθεί τα ψηφοδέλτια. Ο δε συνάδελφος ψηφοφολέκτης επί του μικροφώνου εκφωνεί το όνομα του ψηφίζοντος.

Να σας ενημερώσω ότι στο Προεδρείο έχουν έρθει σύμφωνα με το άρθρο 70Α' του Κανονισμού της Βουλής ορισμένες επιστολές συναδέλφων οι οποίοι βρίσκονται σε αιτοστολή της Κυβέρνησης στο εξωτερικό για συμμετοχή στη μυστική ψηφοφορία εκλογής Προέδρου της Βουλής. Οι ψήφοι αυτές θα συνυπολογιστούν στην καταμέτρηση που θα ακολουθήσει.

Πρακτικά να αρχίσει η εκφώνηση των ονομάτων από τον κατάλογο.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Υπάρχει κάποιος κύριος συνάδελφος ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η μυστική ψηφοφορία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του Κανονισμού ο Πρόεδρος του Σώματος εκλέγεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών. Αν δεν επιτευχθεί η απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται.

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες να προσθοντων στην καταμέτρηση και διαλογή των ψηφοδελτίων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ – ΔΙΑΛΟΓΗ)

ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΛΟΓΗ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Γείτονας):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης μυστικής ψηφοφορίας για την εκλογή Προέδρου του Σώματος.

Εψήφισαν συνολικά 300 Βουλευτές.

Η κ. Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα έλαβε 163 ψήφους.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επίσης βρέθηκαν 136 λευκά ψηφοδέλτια και ένα άκυρο.

Συνεπώς Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων εκλέγεται η κ. Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα, την οποία και παρακαλώ να ανέλθει στο Προεδρείο και να καταλάβει την Έδρα του Προέδρου.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη – Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βαθύτατη συγκίνηση με διακατέχει, καθώς καλούμαι αυτήν τη στιγμή να αναλάβω τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, εγκαινιάζοντας την ενδέκατη Περίοδο Προεδρευομένης Δημοκρατίας της χώρας μας.

Ως πρώτη μου υποχρέωση αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω από βάθους καρδιάς τους συμπολίτες μου που με ανέδειξαν για άλλη μία φορά Βουλευτή του ελληνικού Κοινοβουλίου, να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου προς το κόμμα και τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας που με πρότειναν για το προεδρικό αξίωμα και ασφαλώς, να ευχαριστήσω τους συναδέλφους που με ετίμησαν με την ψήφο τους. Εκφράζω επίσης το σεβασμό μου προς την κρίση και εκείνων που δεν με εψήφισαν.

Πάντως πρόθεση και επιθυμία μου είναι ως Πρόεδρος όλων των πτερύγων της Βουλής να ασκήσω τα καθήκοντά μου με αντικειμενικότητα και αμεροληψία και να μετουσιώσω σε πράξη την αγωνία όλων μας: να αναδείξουμε το ρόλο του Κοινοβουλίου ως βασικού θεσμού της κοινοβουλευτικής μας δημοκρατίας, να ενισχύσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών προς αυτό και να καλλιεργήσουμε τον ελεύθερο και ακώλυτο διάλογο ως προϋπόθεση σωστών αποφάσεων.

Καθώς μάλιστα συμβαίνει να είμαι η πρώτη γυναίκα που καταλαμβάνει το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής...

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

... αισθάνομαι τη διάκριση αυτή από τη μία πλευρά ως δικαίωση των αγώνων όλων μας, ανδρών και γυναικών για την ουσιαστική κατάκτηση της ισότητας στη χώρα μας, αλλά και από την άλλη αισθάνομαι βαριά την ευθύνη για την ανταπόκριση στην πρόκληση αυτή.

Σημαντικός παράγων πάντως που διευκολύνει, αλλά ταυτόχρονα και επιβαρύνει το έργο μου, είναι ότι διαδέχομαι στην προεδρία της Βουλής τον απερχόμενο αγαπητό μας Πρόεδρο κ. Απόστολο Κακλαμάνη έπειτα από έντεκα και πλέον χρόνια συνεχούς θητείας.

(Χειροκροτήματα από όλες της πτέρυγες)

Αποτελεί κοινή διαπίστωση και εμπειρία όλων μας, ίδιως των παλαιοτέρων Βουλευτών, ότι ο κ. Κακλαμάνης αφήνει προς συνέχιση λαμπτήρα παρακαταθήκη σε όλους τους τομείς. Στον τομέα των κοινοβουλευτικών διαδικασιών, στον τομέα των υποδομών, στον τομέα της προβολής του Κοινοβουλίου στην κοινωνία.

Με τη σύμπραξη όλων μας και καθ' υπέρβαση των εντάσεων που μοιραία προκαλεί η κομματική αντιπαράθεση είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια δρομολογήθηκαν έως σήμερα σημαντικές καινοτομίες. Τώρα, δεν απομένει παρά να τις αξιολογήσουμε, να τις βελτιώσουμε και να τις προωθήσουμε προς το μονα-

δικό κοινό στόχο, τη συνεχή αναβάθμιση του Κοινοβουλίου στη συνείδηση όλων μας και στη συνείδηση των πολιτών.

Νομίζω ότι στο σημείο αυτό μπορώ, διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, να εκφράσω θερμές ευχαριστίες στον Πρόεδρο κ. Κακλαμάνη για τη συμβολή του και να ευχηθώ καλή συνέχεια στο έργο που του ανέθεσε ο ελληνικός λαός. Η πείρα του πάντως θα είναι πολύτιμη, ενώ η αγάπη του για τη Βουλή είναι δεδομένη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε ήδη στη δεύτερη τετραετία του 21ου αιώνα και γίνονται εμφανέστεροι οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις για την κοινοβουλευτική δημοκρατία που είχαν ήδη αρχίσει να παρατηρούνται στα τέλη του προηγούμενου αιώνα.

Πρώτα απ' όλα, το φάσμα της τρομοκρατίας που απλώνεται σε όλον τον κόσμο έπληξε ήδη σοβαρά και την Ευρώπη. Δεν προσβάλλει μόνο τα ατομικά αγαθά του καθενός, αλλά συνιστά απειλή και για τη δημοκρατία καθώς κλονίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών προς την πολιτειακή εξουσία. Επιπλέον, προκαλεί αλυσιδώτες αντιδράσεις καταστολής, αντιδράσεις που κινούνται πλέον στα όρια των παγιωμένων δικαιοπολιτικών αρχών.

Από την άλλη, οι νέες συνθήκες λειτουργίας της οικονομίας τις οποίες δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση επιδρούν και στον τρόπο άσκησης των πολιτειακών λειτουργιών, ίδιως στον τομέα της νομοθετικής αρμοδιότητας. Ο κανόνας δικαίου δεν παράγεται πια πάντα και μόνο στο Κοινοβούλιο. Σημαντική εξουσία θέσης κανόνων δικαίου μεταφέρεται στην εκτελεστική εξουσία με την ευρύτατη χρήση εξουσιοδοτήσεων. Επίσης μεταφέρεται κατά περιπτώση και σε άλλες, αρχές όπως είναι οι κεντρικές τράπεζες ή ο νεοπαγής θεσμός των ανεξάρτητων αρχών και σε άλλες. Άλλα και οι τάσεις απευθείας διαπραγμάτευσης των κανόνων δικαίου μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας και διαφόρων κοινωνικών φορέων και έτσι η μετατροπή των κοινοβουλίων λίγο πολύ σε όργανα επικύρωσης αποφάσεων που έχουν ληφθεί αλλού, όλα αυτά αποδυναμώνουν το βασικό θεσμό με τον οποίο εκφράζεται ακέραια και γνήσια η λαϊκή κυριαρχία, δηλαδή το Κοινοβούλιο.

Οι τάσεις αυτές συμπίπτουν μάλιστα κατά μοιραίο τρόπο και με την πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση, όπου είναι γνωστές οι πιέσεις που δέχονται τα εθνικά κοινοβούλια. Είναι άλλωστε εμφανής ο πραγματικά γηγενούς ρόλος των κυβερνήσεων κατά τη διαδικασία δημιουργίας της Ενωμένης Ευρώπης, αλλά και η αγωνιώδης προσπάθεια που καταβάλλεται για τη διάσωση του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων στο ευρωπαϊκό σύστημα διακυβέρνησης. Δεν γνωρίζουμε βέβαια ποια θα είναι η τύχη της Συνταγματικής Συνθήκης. Γεγονός είναι πάντως ότι ο προβληματισμός είναι έντονος και παρήγορη είναι επίσης η φροντίδα που καταβάλλεται για την οργανική σύνδεση των εθνικών κοινοβουλίων με τον ευρωπαϊκό κορμό. Είναι κοινός τόπος ότι παρ' όλες τις προσπάθειες θεσμικού περιορισμού του γνωστού δημοκρατικού ελλείμματος της Ευρώπης δεν θα πάψει ποτέ η δημοκρατική αρχή να λειτουργεί γνήσια και αυθεντικά μόνο στα πλαίσια του εθνικού κράτους.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε και τις αρνητικές επιρροές που ασκούν άλλοι κοινωνικοί παράγοντες στην εικόνα που έχουν οι πολίτες για την πολιτική και τους πολιτικούς. Από τη μία πλευρά είναι η παραπομπή γενικά και σε διεθνές επίπεδο αδυναμία του κοινωνικού κράτους να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών με συνέπεια τα οδυνηρά φαινόμενα της ανεργίας, της ανασφάλειας, της φτώχειας και από την άλλη είναι η παρεμβολή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης με τη δημιουργία συχνά πλασματικών εικόνων. Όλα αυτά έχουν δημιουργήσει στον πολίτη μία γενική αποστροφή από την πολιτική. Έτσι το Κοινοβούλιο επωμίζεται το κύριο βάρος να αποκαθιστά συνεχώς στη συνείδηση των πολιτών το γόντρο και τη σημασία της πολιτικής.

Όλα τα παραπάνω που περιέγραψα θέλω να πιστεύω πάντως ότι δεν συνιστούν διαδικασίες χωρίς επιστροφή. Αντίθετα μάλιστα η διεξαγόμενη αυτήν τη στιγμή σε ευρωπαϊκό επίπεδο εντονότατη συζήτηση για τη λεγόμενη αυτοαποδυνάμωση των κοινοβουλίων και η αναζήτηση τρόπων αναχαίτισης της πορείας αυτής και μάλιστα με την εισαγωγή νέων ενδοκοινοβουλευτικών

θεσμών είναι ένα υγιές δείγμα για τις αντοχές και τις δυνάμεις άμυνας της δημοκρατίας. Στη γηραιά ήπειρο το κράτος δικαίου έχει βαθιές ρίζες.

Εδραία, λοιπόν, είναι η πεποίθησή μου ότι το Κοινοβούλιο για να διασφαλίσει το σημαντικό ρόλο που επιβάλλεται να διαδραματίζει στη λειτουργία του πολιτεύματος, αλλά και για να εκφράζει τη λαϊκή κυριαρχία την οποία ενσαρκώνει, οφείλει να λειτουργεί αναπτύσσοντας στο υψηλότερο δυνατό σπειρού δύο αρετές, ποιότητα και γνησιότητα. Ποιότητα στις διαδικασίες και στις αποφάσεις στις οποίες καταλήγει και γνησιότητα έκφρασης των κομμάτων και των Βουλευτών, ώστε να διατυπώνεται ακώλυτα και να πραγματώνεται η λαϊκή βούληση.

Η Βουλή μας, η Βουλή των Ελλήνων, βρίσκεται αυτήν τη χρονική στιγμή στην ευνοϊκή θέση να πορεύεται, με βάση το αναθεωρημένο Σύνταγμα και τον αναπροσαρμοσμένο Κανονισμό λειτουργίας του Σώματος. Έγιναν σημαντικές μεταβολές στον τρόπο διεξαγωγής των εργασιών μας με στόχο την αναβάθμιση των κοινοβουλευτικών επιτροπών και αντίστοιχα την αποσυμφόρηση της Ολομέλειας, ώστε να ασχολείται με τις γενικότερες συζητήσεις. Ο χρόνος εφαρμογής του συστήματος είναι βραχύς για να εξαχθούν δεσμευτικά συμπεράσματα. Πιστεύω όμως ότι η περίοδος που αρχίζει είναι ακριβώς ο κατάλληλος χρόνος για να αξιολογηθούν οι καινοτομίες και να βελτιωθούν. Πρωταρχική σημασία σε αυτό έχει η αρμονική συνεργασία με την Κυβέρνηση και των κομμάτων μεταξύ τους, ώστε να διαρρυθμίζεται ισόρροπα ο πολιτικός λόγος.

Ο λαός μάς εψήφισε, κύριοι συνάδελφοι, για να τον εκπροσωπούμε εδώ στη Βουλή, όπου λαμβάνονται κρίσιμες αποφάσεις για τη ζωή και την ευημερία του. Μας εψήφισε, για να ακούει το λόγο του μέσω ημάτων πρωτεύοντων εδώ και όχι ίσως στα τηλεοπτικά παράθυρα, πράγμα που απαιτεί σωστή οργάνωση του κοινοβουλευτικού χρόνου και πλήρη αξιοποίηση από εμάς των δυνατοτήτων που προσφέρονται. Άλλωστε διαθέτουμε ήδη ένα σημαντικό βήμα προβολής, τον τηλεοπτικό δίσιυλο της Βουλής, ο οποίος και την επικοινωνία μας με τους πολίτες εξασφαλίζει, αλλά και σε μέσο διαπαιδαγώησης στην κοινοβουλευτική δημοκρατία μπορεί και πρέπει να εξελιχθεί.

Επανερχόμενη τώρα στο θέμα που έθεσα στην αρχή για την ανάγκη ενδυνάμωσης των κοινοβουλίων, αισθάνομαι ότι η Βουλή των Ελλήνων οφείλει να αναλάβει στα πλαίσια του Συντάγματος ενεργότερο εποπτικό ρόλο στη λειτουργία του κράτους, αξιοποιώντας τους νέους συνταγματικούς θεσμούς. Η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής παραδείγματος χάρη μπορεί να συμβάλει ουσιαστικότερα στο γενικό αίτημα διαφάνειας στο δημόσιο βίο και ιδίως στην παρακολούθηση του έργου των ανεξαρτήτων αρχών, συμπεριλαμβανομένης βέβαια απωστήσης και κατά προτεραιότητα της λειτουργίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Οφείλει πάντως πολύ περισσότερο η Βουλή να διασφαλίζει τη διαφάνεια και στο δικό της έργο, στον τρόπο δηλαδή συζήτησης και ψήφισης των νομοσχεδίων.

Στους αιφνιδιασμούς της τελευταίας στιγμής με τις γνωστές τροπολογίες έχουν τεθεί ήδη πολύ σοβαροί φραγμοί με το Σύνταγμα και τον Κανονισμό. Βελτιώσεις μπορούν και άλλες να γίνουν. Εκείνο πάντως που προέχει είναι το ύφος και το ήθος με το οποίο εμείς ασκούμε το έργο μας από όποια πολιτική θέση είμαστε ταγμένοι.

Σπουδαίο μέλημα είναι, επίσης, η προάσπιση του κύρους του βουλευτικού αξιώματος, το οποίο και στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς δεν βρίσκει την πρέπουσα αναγνώριση και τιμή. Δεν είναι του παρόντος η ανάλυση των λόγων. Άλλωστε την πρωταρχική ευθύνη για την εικόνα που καλλιεργείται έχουμε πρώτα εμείς οι ίδιοι. Το κτίσμα της προσωπικότητας και η ακτινοβολία του καθενός μας είναι δικό του έργο. Η Βουλή, όμως, μπορεί να παρέμβει επικουρικά -πιστεύω και αποτελεσματικά- παρέχοντας μέσα και τρόπους για την αναγκαία άμυνα, αν όχι και αντεπίθεση, όταν χρειάζεται.

Ήδη υπάρχουν πολλές διευκολύνσεις σε επιστημονική υποστήριξη και σε υλικοτεχνική και τεχνολογική υποδομή που διευκολύνουν το έργο μας. Δυστυχώς και αυτές συχνά γίνονται αντικείμενο κακόβουλης κριτικής. Μεγαλύτερη αξία, όμως, έχει

η θεσμική παρέμβαση της Βουλής για την προστασία του κοινοβουλευτικού αξιώματος τόσο όταν προσβάλλεται έξωθεν όσο και για την αντίθετη περίπτωση, όπου το κύρος του υποσκάπτεται έσωθεν. Γι' αυτό και η πρόσφατη διαμόρφωση της Επιτροπής Δεοντολογίας, που έδωσε ήδη δείγμα γραφής στο θέμα της βουλευτικής ασυλίας, μπορεί να εξελιχθεί σε όργανο πολύπλευρης προστασίας και προαγωγής του κύρους του βουλευτικού αξιώματος.

Δεν θα έπρεπε ασφαλώς, κύριοι συνάδελφοι, να κλείσω χωρίς αναφορά και στην άλλη όψη της Βουλής ως πόλου έλξης, όχι μόνο λόγω πολιτικού ενδιαφέροντος, αλλά και εξαιτίας της κοινωνικής και πολιτιστικής προσφοράς της. Η Βουλή έχει ήδη σοβαρή ανταπόκριση στην κοινωνία και ως χώρος πολιτισμού. Με τις μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις της, με τη συνεχώς εμπλουτιζόμενη καλλιτεχνική συλλογή της, με τις χιλιάδες μαθητών και σπουδαστών που την επισκέπτονται και ασφαλώς με το προσεχές άνοιγμα της ιστορικής σημασίας Βιβλιοθήκης της στο κοινό της Αθήνας θα έρθει ακόμη πιο κοντά στον πολίτη και θα μπει στη ζωή του.

Η αξία αυτής της προσφοράς της Βουλής γίνεται ακόμα πιο σημαντική ενώφιλη των Ολυμπιακών Αγώνων. Το μεγάλο αυτό εθνικής σημασίας εγχείρημα, που συμπίπτει με την αρχόμενη κοινοβουλευτική περίοδο, είναι η υπόθεση όλων και τη Βουλή στηρίζει τις σχετικές προστάθειες. Το αληθινό πνεύμα των Ολυμπιακών Αγώνων οφείλει να λάμψει στη χώρα τους και μάλιστα να συνδεθεί με το μέγιστο, πανανθρώπινης αξίας δημιούργημα της αρχαίας Αθήνας, τη δημοκρατία.

Όπως φάνηκε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δράση του Κοινοβουλίου μας είναι πολυσύνθετη και εκτεταμένη. Δεν θα μπορούσε όμως μετά βεβαιότητος να επιτευχθεί, εάν δεν υποστηρίζοντας από το προσωπικό της Βουλής κάθε κατηγορίας και διαβάθμισης. Πρόκειται για τους συνεργάτες μας, που προσφέρουν υψηλής ποιότητας επιστημονική και διοικητική υποστήριξη, χωρίς την οποία δεν θα υπήρχε αποτέλεσμα. Γι' αυτό και έχουν την αναγνώριση και τη φροντίδα μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κλείσω απευθύνομενη προς τους πολλούς νέους και νέες συναδέλφους μας. Η ανανέωση είναι πηγή ζωής. Και είμαστε ευτυχείς για τη νέα πνοή που θα εμφυστήσουν στο Σώμα. Στη διάθεσή τους είναι ολόκληρη η Βουλή με την έμψυχη και την υλικοτεχνική υπόδομή της. Στόχος είναι να εξοικειωθούν άμεσα με τους κανόνες λειτουργίας και να ενστερνιστούν τον αιδιαφιλονίκητο στόχο όλων μας, να θέτουμε κανόνες Δικαίους δίκαιους και αποτελεσματικούς και πρώτοι εμείς να τους σεβόμαστε και να τους εφαρμόζουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ενημερώσω το Σώμα ότι σήμερα το απόγευμα στις 18.00' θα διεξαχθεί η εκλογή των Αντιπροέδρων, των Κοσμητόρων και των Γραμματέων του Σώματος.

Η συζήτηση επί των Προγραμματικών Δηλώσεων της Κυβερνήσεως θα αρχίσει το Σάββατο 20 Μαρτίου και ώρα 11.00'. Η συζήτηση θα συνεχιστεί την Κυριακή 21 Μαρτίου και τη Δευτέρα 22 Μαρτίου το απόγευμα, ώρα 18.00'.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό, η ψηφοφορία για την παροχή ψήφου εμπιποτούμητη στην Κυβέρνηση θα διεξαχθεί τη Δευτέρα το αργότερο τη δωδεκάτη νυκτερινή. Από τον αριθμό των συναδέλφων, οι οποίοι θα ζητήσουν να λάβουν το λόγο επί των Προγραμματικών Δηλώσεων, θα εξαρτηθεί αν θα πρέπει να αποφασίσει μετά από πρότασή μου το Σώμα για έναρξη της συνεδριάσεως τη Δευτέρα από το πρώιμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να εξουσιοδοτήσετε το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδριάσεως.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεστε να λύσουμε τη συνεδρίασή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 12.51' λύεται η συνε-

δρίαση για σήμερα ημέρα Παρασκευή 19 Μαρτίου 2004 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος:

1. Εκλογή Α', Β' και Γ' Αντιπροέδρων, δύο Κοσμητόρων και τεσσάρων Γραμματέων από τη Συμπολίτευση.

2. Εκλογή Δ' Αντιπροέδρου, ενός Κοσμήτορα και ενός Γραμ-

ματέα από την Αξιωματική Αντιπολίτευση.

3. Εκλογή Ε' Αντιπροέδρου και ενός Γραμματέα από το δεύτερο κόμμα της Αντιπολίτευσης, σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που θα σας διανεμηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

